

Sygn. akt VII K 409/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2014r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie w Wydziale VII Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSR Joanna Urlińska

Protokolant: Małgorzata Ojrzyńska

po rozpoznaniu w dniu 27 maja 2014r.

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej- Anny Złakowskiej

sprawy

M. S., ur. (...) w B., s. Z. i E. z d. W.

oskarżonego o to, że:

w dniu 24 czerwca 2013r. w O. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem (...) w O. w ten sposób, że zawarł umowę kupna sprzedaży paliwa nr (...) wprowadzając w błąd (...) O. co do zamiaru wywiązania się z tej że umowy w ten sposób że wielokrotnie tankował znaczne ilości paliwa nie regulując za nie należności doprowadzając w ten sposób (...) O. do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem w łącznej kwocie 36 059,53 złotych,

tj. o czyn z art. 286§1 kk,

I. Oskarżonego **M. S.** uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to z mocy art. 286§1 kk skazuje go na karę 9 (dziewięciu) miesięcy pozbawienia wolności,

II Na podstawie art. 46 § 1 kk orzeka wobec oskarżonego środek karny w postaci obowiązku naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz (...) (...) w O. kwoty 36 059 (trzydziestu sześciu tysięcy pięćdziesięciu dziewięciu) złotych;

III. Na podstawie art. 624§1 kpk zwalnia oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych i opłaty.

Sygn. akt VII K 409/14

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Od dnia 11 czerwca 2012r. M. S. prowadził własną działalność gospodarczą pod firmą (...). Mężczyzna jako adresy wykonywania działalności wskazał lokale w O. na ul. (...) oraz na ul. (...).

W ramach prowadzonej działalności wykonywał on usługi transportowe na rzecz różnych firm. Natomiast wierzitelności M. S. z uwagi na niewykonywanie zobowiązań wobec części kontrahentów spowodowały wszczęcie postępowania egzekucyjnego.

W okresie gdy mężczyzna wykonywał działalność gospodarczą nie wywiązywał się ze swoich zobowiązań zarówno wobec podmiotów publicznoprawnych, jak i prywatnych. Aktualnie posiada on zadłużenie wobec (...) wynoszące około 10 000 zł oraz wobec Urzędu Skarbowego w wysokości około 12 000 zł.

(dowód: wyjaśnienia oskarżonego k. 198v-199, informacja z (...) k. 26v, potwierdzenie zarejestrowania podmiotu jako podatnika VAT UE k. 27)

W ramach prowadzonej działalności M. S. w dniu 24 czerwca 2013r. zawarł umowę o nr (...) z (...) z siedzibą w O.. Przedmiotem umowy była sprzedaż przez wyżej wymienioną stację na rzecz M. S. paliwa w zależności od jego potrzeb. Jako sposób realizacji ustalono, że mężczyzna będzie tankował pojazdy na stacji paliw prowadzonej przez (...) w O. od poniedziałku do piątku w godzinach od 7:00 do 21:00 i w soboty od 7:00 do 17:00. Wydawanie paliwa miało odbywać się na podstawie druku wydania materiałów zwanego drukiem WZ. Za wykonanie przedmiotu umowy M. S. miał zapłacić cenę, jaka obowiązuje na stacji w dniu tankowania paliwa do zbiornika pojazdu pomniejszoną o procentowy upust cenowy, który miał zależeć od ilości zakupionego paliwa. Podstawą zapłaty stanowiły faktury zbiorcze wystawiane raz na 7 dni, a płatne w terminie 14 dni od daty ich wystawienia. Zabezpieczenie wykonania umowy stanowił weksel in blanco.

(dowód: umowa nr (...) k. 23-24, weksel k. 24v, deklaracja wekslowa k. 25-25v)

W celu wykonania umowy mężczyźnie przekazano dwie kary flotowe: dla pojazdu o numerze rejestracyjnym (...) o nr (...), dla pojazdu o numerze rejestracyjnym (...) o nr (...).

(dowód: protokół (...) k. 28)

Na podstawie wyżej wymienionych kart flotowych M. S. dokonał wielokrotnie tankowania paliwa. Przez pierwsze dwa miesiące obowiązywania umowy mężczyzna wywiązywał się z jej ustaleń.

We wrześniu 2013r. M.s. wielokrotnie zatankował bardzo dużą ilość paliwa. Tankowania dokonywał za pomocą samochodu ciężarowego marki V. (...) o nr rej. (...) o nr WIN: (...), którego właścicielami są P. Ż. oraz W. Ż.. Przedmiotowe zakupy zostały ujęte w fakturach : (...) wystawionej w dniu 07 września 2013r., (...) wystawionej w dniu 14 września 2013r., (...) wystawionej w dniu 21 września 2013r., (...) wystawionej w dniu 30 września 2013r.

Łączna wartość paliwa, objęta tymi transakcjami wynosiła 36 059,53 zł.

(dowód: zeznania świadka A. M. k. 11-11v, 22, zeznania świadka P. Ż. k. 60v)

Mężczyzna nie dopełnił warunków zawartej umowy i nie uregulował przedmiotowych należności.

M. S. wielokrotnie zapewniał, że wkrótce uiści wymaganą należność.

Pokrzywdzona firma wielokrotnie kontaktowała się z mężczyzną, wysyłając mu wezwania do zapłaty.

(dowód: zeznania świadka A. M. k. 11-11v,22)

M. S. jest osobą karaną, w tym za przestępstwa przeciwko mieniu.

Wyrokiem tutejszego Sądu z dnia 09 sierpnia 2004r. w sprawie o sygn. akt VII K 688/04 M. S. został skazany na karę jednego roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania tytułem próby na okres 3 lat oraz karę grzywny w wymiarze 60 stawek dziennych po 10 zł. Postanowieniem z dnia 30 października 2006r. zarządzono wykonanie warunkowo zawieszony kary, natomiast postanowieniem z dnia 14 grudnia 2006r. Sądu Okręgowego w Olsztynie wymienionego warunkowo zwolniono z okresu próby do 13 grudnia 2009r. Okres odbywania przez oskarżonego kary pozbawienia wolności to 07 czerwca 2007r. – 17 grudnia 2007r.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 16 lutego 2011r. w sprawie o sygn. Akt II K 1568/10 został on skazany na karę 7 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat oraz karę grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych po 10 zł za czyn z art. 278 § 1 kk.

(dowód: informacja z krk k. 168-169,)

M. S. w trakcie postępowania przygotowawczego przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Wyjaśnił, że w dniu 24 czerwca 2013r. zawarł umowę z (...)w O. na tankowanie paliwa. Podał, iż brał paliwo i płacił za nie. Na początku były to kwoty 4500-5000 zł. Wyjaśnił, iż przyczyna nie dokonywania dalszych płatności była związana z małym zyskiem z dokonanego transportu a za dużą kwotą kosztu paliwa. Podkreślił, iż zaczął popadać w długi choć myślał, że uda mu się z nich wyjść. Wskazał, iż w międzyczasie miał jeszcze problemy z samochodem, który się popsuł i musiał go naprawić. Dodał, że ciągle dąży do uregulowania płatności, ciągle chce to spłacić. Zadeklarował, iż jeżeli będzie możliwość to chciałby spłacić należność na raty. (k. 161)

W trakcie postępowania przed Sądem M. S. także przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu, wskazując, że to jednak nie tak. Wyjaśnił, że jest winny stacji pieniądze, bo brał ze stacji paliwo. Podał, iż spłacał na początku, bo dobrze prosperował. Podkreślił, iż firmy, które zalegały mu pieniądze nie płaciły mu, choć obiecywały, że w ciągu 7 dni zrobią mu przelewy. Podkreślił, iż nic nie spłacił z kwoty, która jest przedmiotem postępowania, to jednak chciał się kontaktować żeby spłacać. Podał, iż był w tym celu w tygodniu poprzedzającym termin rozprawy osobiście. Wskazał, iż dzwonił do stacji, jednak nie pisał, żadnych pism.

W dalszych wyjaśnieniach podał, że jego wierzytelności od innych podmiotów wynoszą około 32 000 zł czy 33 000 zł. Podał, iż wcześniej miał zaległości, sprzedał samochód aby to spłacić oraz iż nie miał zamiaru oszukać Stacji. Przyznał, że jest winny pieniądze dla stacji pogotowia, ale nie chciał żeby tak wyszło. Nie kwestionował, iż ma również zadłużenie wobec innych firm, a komornik ściąga z niego należności. (k. 198v-199).

Sąd zważył, co następuje:

Wyjaśnienia oskarżonego przyznającego się do winy należy uznać za wiarygodne w tej części, w której wymieniony przyznaje, że posiada zaległość wobec pokrzywdzonej z tytułu nie regulowania należności za zatankowane paliwo oraz innych faktów wynikających z wyjaśnień oskarżonego, a potwierdzonych pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. Natomiast ta część wyjaśnień oskarżonego, w której wskazuje on na to, że zamierzał wywiązać się z zawartej umowy i uregulować należności wobec (...) nie zasługują na wiarę.

Oskarżony umiejętnie przedstawia okoliczności związane ze współpracą z pokrzywdzoną sugerując, że z przyczyn od niego niezależnych nie wywiązał się z warunków umowy, jednak w zestawieniu z innymi dowodami twierdzenia te uznać należy jedynie za przyjętą linię obrony.

W ocenie Sądu w świetle spójnych, konsekwentnych i nie budzących wątpliwości wiarygodnych zeznań przedstawiciela pokrzywdzonego uznać należy, że M. S. począwszy od września 2013r. kiedy to zaczął tankować na stacji paliw pokrzywdzonej dużo większe ilości paliwa niż do tej pory nie miał zamiaru wywiązać się z zawartej umowy.

W ocenie Sądu oskarżony sugerując, że nieregulowanie przez niego kolejnych zobowiązań jest wynikiem zbiegu nieszczęśliwych okoliczności, próbuje jedynie uniknąć odpowiedzialności karnej.

Powyższe potwierdzają wyjaśnienia samego oskarżonego, który wskazywał podczas rozprawy, że posiadał i posiada liczne nieopłacone zobowiązania finansowe. Jak bowiem wskazał „kilku firmom wiszę pieniążki za transport”. Dodał on co prawda, że w chwili dokonywania tankowań nie miał takich zaległości, jednak powyższe implikuje zarazem, że oskarżony już wtedy nieregulował należności, jednak jego zadłużenie było mniejsze. Oskarżony przyznał również, że posiada zadłużenie zarówno wobec (...), jak i (...) a także miał samochody „w kredycie”. Powyższe świadczy o tym, że oskarżony miał świadomość, własnej sytuacji materialnej, która utwierdzała go w przekonaniu, iż nie będzie w stanie wywiązać się z umowy zawartej z (...) z siedzibą w O..

O tej świadomości świadczy również zachowanie oskarżonego po dokonaniu zarzuconego mu czynu. Wymieniony bowiem do momentu wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego nie poczynił żadnych kroków aby wymienioną należność spłacić. Jak wynika bowiem z zeznań przedstawiciela pokrzywdzonej, wielokrotnie kontaktowano się z oskarżonym, jednak mężczyzna nie odpowiadał na wezwania. W świetle relacjonowanych przez pracownika pokrzywdzonej olbrzymich trudności w chociażby zlokalizowaniu miejsca pobytu oskarżonego czy jakiegokolwiek kontaktu wszystkie te twierdzenia oskarżonego dotyczące rzekomych obiektywnych trudności uznać należy za gołosłowne.

Trafnie wskazuje się w orzecznictwie, że zamiar sprawcy oszustwa oceniać należy przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności zdarzenia: „przy ustaleniu zamiaru sprawcy oszustwa, w zasadzie nieprzyznającego się do winy w szczególności przy zawieraniu pozornych umów o pożyczkę pieniędzy należy brać pod uwagę wszystkie okoliczności, na podstawie których można byłoby wyprowadzić co do realności wypełnienia obietnic złożonych przez sprawcę osobie rozporządzającej mieniem, a w szczególności jego możliwości finansowe, skalę przyjętych zobowiązań, które ma świadczyć z niekorzyścią dla siebie sprawca, na korzyść rozporządzającego mieniem, zachowanie się sprawcy po otrzymaniu pieniędzy, jego stosunek do rozporządzającego mieniem w związku z upływem terminów płatności sumy pożyczki lub odsetek, z jednoczesną oceną przy zwłoce płatności zmian w sytuacji materialnej sprawcy na niekorzyść oraz przyczyn takiego stanu rzeczy. Tylko więc w oparciu o kompleksową ocenę okoliczności towarzyszących uzyskaniu pożyczki i wagi przyczyn jej niespłacenia można wysnuć logiczne wnioski czy mamy do czynienia z oszustwem, czy też niekaralnym niedotrzymywaniem warunków zwrotu pożyczki. (Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia 2005 r. WA 8/05)

Nie budzi wątpliwości również wysokość szkody poniesionej przez pokrzywdzoną oraz sposób działania oskarżonego, powyższe wynika bowiem zarówno z zeznań świadka A. M., który wskazał nieopłacone przez oskarżonego faktury, jak również z dokumentów przedstawionych przez wymienionego w tym m.in. z umowy Nr (...). Wymienione dokumenty nie budziły wątpliwości Sądu, a ponadto nie były kwestionowane przez oskarżonego. Również relacje są A. M. w pełni uznano za wiarygodne jako jasne logiczne i potwierdzone dokumentacją.

Nie budzą wątpliwości także zeznania pozostałych świadków tj. P. Ż. i K. Z..

Pierwszy z wymienionych przyznał, że jest właścicielem samochodu marki V. (...) o nr rej. (...) i udostępnił go oskarżonemu. Powyższe z kolei koresponduje z zeznaniami A. M., który wskazywał, że z monitoringu znajdującego się na stacji paliw pokrzywdzonej wynika, że oskarżony tankował paliwo tym właśnie pojazdem.

Zeznania K. Z. wskazują natomiast na to, że oskarżony wykonywał usługi transportowe dla P. F., a ponadto potwierdzają, że oskarżony nie wywiązywał się ze swoich zobowiązań, czego konsekwencją było wszczęcie postępowania egzekucyjnego wobec niego oraz zajęcie wierzytelności oskarżonego przysługujących mu od wymienionego podmiotu.

W ocenie Sądu relacje wymienionych świadków, osób całkowicie obcych dla oskarżonego i składających spójne i konsekwentne zeznania są w pełni wiarygodne.

W kontekście wszystkich okoliczności niniejszej sprawy uznać należy, że oskarżony nie miał zamiaru wywiązać się z warunków zawartej umowy, a jego działanie obliczone było na osiągnięcie korzyści majątkowej.

Reasumując przeprowadzone dowody w sposób jednoznaczny i nie budzący wątpliwości pozwalają na przypisanie M. S. popełnienia zarzucanego mu czynu.

Biorąc pod uwagę, że oskarżony jest osobą dorosłą, znającą obowiązujące normy prawne i konsekwencje ich nieprzestrzegania (których w przeszłości już doświadczył – k. 167-169), a czyn mu zarzucany ma prosty charakter ze społecznego punktu widzenia, uznać należy, że można i należy przypisać mu winę.

Wskazane powyżej dowody wykazały w sposób jednoznaczny że oskarżony w dniu 24 czerwca 2013r. w O. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem(...)w O. w ten sposób, że zawarł umowę kupna sprzedaży paliwa nr (...) wprowadzając w błąd (...) O. co do zamiaru wywiązania się z tejże umowy w ten sposób, że wielokrotnie tankował znaczne ilości paliwa nie regulując za nie należności doprowadzając w ten sposób (...) O. do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem w łącznej kwocie 36 059, 53 złotych, czym wyczerpał dyspozycję art. 286 § 1 kk.

Wymierzając karę oskarżonemu Sąd miał na uwadze całokształt okoliczności zarówno łagodzących jak i obciążających, w szczególności stopień społecznej szkodliwości popełnionego przez niego czynu i stopień winy.

Określając wysokość kary Sąd uwzględnił również cele zapobiegawcze i wychowawcze kary w stosunku do sprawcy, a ponadto potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Stopień społecznej szkodliwości czynu oskarżonego ocenić należy jako stosunkowo znaczny. Za taką oceną przemawia nie tylko relatywnie znaczna wysokość wyrządzonej szkody, ale również sposób dokonania przestępstwa, z bezwzględny wykorzystaniem cudzego zaufania.

Zwłaszcza w tym zakresie t.j. zamiaru ujawnia się znaczny ładunek szkodliwości przypisanego oskarżonemu czynu. Podkreślić należy, że oskarżony działał z niskich pobudek, chęci łatwego zysku którą to motywację ocenić należy wyjątkowo nagannie, zwłaszcza w odniesieniu do stosunkowo młodego człowieka.

Ponadto uwzględnić należy w tej kategorii – okoliczności obciążających dotychczasową karalność oskarżonego, który na moment orzekania był już kilkakrotnie karany.

Po stronie oskarżonego Sąd dopatrył się również okoliczności łagodzących, w szczególności związanych z jego przyznaniem się do winy.

Wobec powyższego Sąd uznał, że adekwatną karą za popełnione przez oskarżonego przestępstwa będzie kara 9 miesięcy pozbawienia wolności.

W stosunku do oskarżonego zachodzi negatywna prognoza kryminologiczna. Uprzednia karalność oskarżonego wyklucza przyjęcie, iż wymierzenie mu kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania będzie wystarczające do osiągnięcia wobec niego celów kary. Jedyne intensywne resocjalizacji w warunkach izolacyjnych, wobec wyczerpania możliwości stosowania środków probacyjnych, może zapobiec powrotowi oskarżonego do przestępstwa, przynajmniej przez okres jego izolacji. Oskarżony bowiem odbywał już karę pozbawienia wolności, a pomimo tego nie wyciągnął z powyższego stosownych wniosków.

Tak wymierzona oskarżonemu kara jest adekwatna do stopnia jego winy. Uwzględnia stopień społecznej szkodliwości czynu oraz cele kary jakie ma wobec niego osiągnąć tak wychowawcze, jak i zapobiegawcze.

O orzeczeniu wobec oskarżonego środka karnego w postaci obowiązku naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz (...) w O. kwoty 36 059 zł Sąd orzekł na podstawie art. 46 § 1 kk.

Mając na względzie trudną sytuację materialną oskarżonego, który posiada na utrzymaniu 11 letniego syna oraz orzeczenie bezwzględnej kary pozbawienia wolności, Sąd uznał za właściwe zwolnić go od kosztów postępowania, w tym od opłaty karnej.

SSR Joanna Urlińska